

het Huiskamerplanetarium

Het planetarium van Eise Eisinga in Franeker.

In 1774 was er grote paniek. De Friese predikant Eelco Alta voorspelde het einde der tijden. In een artikel in de Leeuwarder Courant deed hij uit de doeken hoe de aarde door een samenstand van vier planeten en de maan op 8 mei van dat jaar uit haar baan zou slingeren, zo de zon in. Toast.

Amateurastronoom Eise Eisinga uit Franeker wist dat dit onzin was en bouwde zijn planetarium. Hiermee kon hij het publiek laten zien hoe de planeten keurig hun rondjes om de zon (blijven) volgen. Vorige maand werd zijn kosmische klokwerk uit 1781 werelderfgoed. Ik bezocht het planetarium in 2020 en was onder de indruk. Er zijn zeker zes redenen om ook eens langs te gaan in Franeker. [Je leest ze hier.](#)

Dat Eisinga en niet de predikant gelijk had bewijst het feit dat je nu deze nieuwsbrief leest. Een mooie gelegenheid om je te wijzen op de sterrenkijkavond komend weekend op de Rijnkade in Arnhem. De weersvoorspelling is niet best. Zondagavond lijkt de enige avond te zijn dat het niet *volledig* bewolkt is. Daarom een slag om de arm. Morgen laat ik via een kort bericht weten of de sterrenkijkavond doorgaat.

Moet je deze avond missen? Geen probleem, er volgen nieuwe kansen. Eind november sta in het Griftpark aan de rand van het centrum van Utrecht. Dat belooft een extra bijzondere editie te zijn, want ik word bijgestaan door verschillende Utrechtse amateurastronomen die hun telescoop meenemen. Zoals altijd is de toegang gratis en je blijft op de hoogte via deze nieuwsbrief.

En zoek je een leuke sterrenkundige groepsactiviteit die óók op een regenachtige dag gewoon doorgaat? Kijk dan eens naar [de mogelijkheden van mijn planetarium](#). Als je het boekje krijgt je er een privé-sessie sterrenkijken bij! Ben je docent? Er is ook een [leerzame planetariumshow voor middelbare scholen](#).

Dit moet je zien: het Eise Eisinga Planetarium

Op 19 september 2023 werd het Koninklijke Eise Eisinga Planetarium in Franeker Unesco Werelderfgoed. Het is het 13e onderdeel op de Nederlandse erfgoedlijst.

Waarom trekt dit planetarium ieder jaar zo'n 60.000 bezoekers uit de hele wereld? Wat maakt dit bouwwerk zo bijzonder?

Ik bezocht Franeker in 2020 en was onder de indruk van de microkosmos die Eise Eisinga in zijn eigen woonkamer creëerde. [Lees mijn zes redenen om het Koninklijke Eise Eisinga Planetarium beslist eens te bezoeken.](#)

[Lees meer →](#)

Dit weekend: sterrenkijken in Arnhem

Dit weekend sta ik - als het weer dit toelaat - op de Rijnkade in Arnhem met mijn telescoop. Je kunt dan Saturnus, Jupiter en de maan van dichtbij zien! Deze openbare sterrenkijkavond is op 21, 22, 23 óf 24 oktober 2023. Deze zaterdag prik ik de definitieve avond.

[Kijk hier](#) voor alle informatie over deze openbare sterrenkijkavond.

[Lees meer →](#)

November 2023: sterrenkijkavond in Utrecht

Eind november sta ik in het Griftpark aan de rand van het centrum van Utrecht mijn telescoop en ook dan kun je Saturnus, Jupiter en de maan door mijn telescoop zien! Deze openbare sterrenkijkavond is op 20, 21, 22 óf 23 november 2023.

[Kijk hier](#) voor alle informatie over deze openbare sterrenkijkavond.

[Lees meer →](#)

Top 3 sterrenkijktips

1) Venus

's Ochtends is het behoorlijk lang donker, maar er is één lichtpuntje en dat is Venus. De planeet straalt fel in de uren voor zonsopkomst. De 'ochtendster' is niet te missen in het zuidoosten.

2) Jupiter en de Plejaden

In de avond in het de beurt aan Jupiter. De planeet is helder en je vindt hem vanaf pakweg 20 uur in het oosten. Iets links van de planeet zie je de Plejaden, een heldere groep sterren met een blauwe 'gloed'. Gebruik [een van deze apps](#) om ze te vinden.

3) Maansverduistering

Het duurt nog even maar zaterdagavond 28 oktober is er een maansverduistering te zien. De aarde beweegt tussen de zon en de maan en werpt een schaduw op de (volle) maan. De maan wordt voor een deel donker en verandert van kleur.

Over het Huiskamerplanetarium

Roel van der Heijden verzorgt planetariumshows en sterrenkijkavonden voor thuis, voor evenementen en op school. Aan de hand van een groot geprojecteerd beeld op je plafond of met een telescoop leer je alles over de sterrenbeelden, planeten en de Melkweg. Het universum ligt aan je voeten!

Kijk voor meer informatie op www.huiskamerplanetarium.nl

Volg mij

Twitter

Instagram

YouTube

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}. • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#). • Voor een goede ontvangst voegt u roelvanderheijden@gmail.com toe aan uw adresboek.

Laposta